

Розділ 1. Акос

Мовчазні квіти завжди розквітали під час найдовшої ночі. Ціле місто святкувало той день, коли жмуток пелюсток розпускався у неймовірну червону квітку: почасти тому, що ці квіти були частиною життєвої енергії всього народу, а почасти, принаймні на думку Акоса, щоб люди не подуріли від холоду.

Того вечора, перед початком ритуалу Цвітіння, він обливався потом у своєму кожусі, чекаючи на решту родини, тож вирішив вийти на подвір'я й охолонуть. Будинок родини Кересетів звели навколо печі, всі зовнішні та внутрішні стіни були вигнуті, щоб створити круглу форму. Вважалося, що це принесе удачу.

Морозне повітря почало жалити очі вже з порога. Хлопець надів окуляри, а оскільки шкіра пашіла теплом, то скло відразу вкрилося паром. Він дістав рукою в рукавиці металеву коцьобу й запхав шматок металу під піч. Там лежало палай-каміння, що нагадувало чорні шматки землі, допоки не спалахнуло від іскри різними барвами — залежно від того, чим обсипали кожен камінець.

Зібране до купи палай-каміння засяло червоним, немов кров, світлом. Воно лежало тут не для обігріву і не слугувало джерелом світла, а лише нагадувало про Енергію. Наче про це недостатньо нагадував гул усередині Акоса. Енергія проходила крізь кожну істоту і проявлялася різноманітними кольорами на небесах. Наче те палай-каміння. Наче світло від літунів, які носилися над головою на шляху до місця

святкування. Чужинці, які гадали, що на їхній планеті немає нічого, крім снігу, насправді навіть кроку не ступили на землю.

З дверей визирнув старший Акосів брат Айджа.

— Кортить задубнути? Ходи, мама вже майже зібралася.

Перед походом до храму їхня мама завжди чепурилася трохи довше. Зрештою, вона — оракул. Усі не зводитимуть з неї очей.

Акос відклав коцьобу й зайшов у дім, знявши окуляри й опустивши з обличчя захисну маску.

Батько зі старшою сестрою Сизі стояли біля входу, загорнувшись у свої найтепліші пальта. Увесь верхній одяг шили з однакового матеріалу — хутра кутї, яке неможливо було перефарбувати, тому воно завжди лишалося біло-сірим, — і додавали каптур.

— То всі готові, Акосе?

Мама застєбнула пальто. Покосилася на татові старі черевики.

— Десь там прах твого батька аж здригається від того, які брудні твої черевики, Аусо.

— Знаю, і саме тому доклав так багато зусиль, аби їх забруднити, — з широкою усмішкою відповів тато.

— Добре, — майже прощєбетала вона. — Вони саме в такому стані мені й подобаються.

— Тобі до вподоби все, чого не терпів мій батько.

— Це тому, що він узагалі нічого не терпів.

— А може, ми таки дійдемо до літуна, поки той ще прогрітий? — жалібно озвався Айджа. — Орі вже чекає на нас біля меморіалу.

Мама закінчила одягатися і затулила обличчя маскою. Захистившись хутром, окулярами й рукавицями, весь гурт почав ковзати по алеї перед будинком. На них очікував присадкуватий круглий корабель, який левітував на півметровій висоті якраз над сніговим покривом. Мама торкнулася дверей, і ті відсунулися убік, щоб усі могли залізти

всередину. Сизі й Айджа мусили втягти Акоса за руки, бо хлопець ще не доріс, щоб залізти в корабель самотужки. Ніхто навіть не намагався пристебнутися пасками безпеки.

— До храму! — тицьнувши кулаком у повітря, гукнув тато. Він завжди робив так під час поїздок родини до храму. Це нагадувало підбадьорення перед нудною лекцією чи довгою чергою в день виборів.

— Якби ж закоркувати це збудження в пляшки й продати всім жителям планети Туве. Я бачу більшість із них раз на рік, і вони з'являються лише через їжу й напої, — ледь усміхаючись, мовила мама.

— Ось тобі й вирішення проблеми, — мовив Айджа. — Постійно спокушати їх їжею.

— Дитяча мудрість, — сказала мама, натискаючи на кнопку запалення.

Літун підкинув їх угору й вперед, тож усі навалилися одне на одного. Айджа, сміючись, штурхонував Акоса.

Попереду виблискували вогні Гесси. Їхнє місто оповилося навколо пагорба: військова база — внизу, храм — на верхівці, а решта будівель — посередині. Храм, до якого вони летіли, був великою кам'яною будівлею з банею, зробленою з сотень шматочків кольорового скла й розміщеною якраз посередині споруди. Коли на нього потрапляло сонячне проміння, то Спокуса Гесси сяяла помаранчево-червоними барвами. Тобто баня майже ніколи не сяяла.

Літун почав рухатися над пагорбом, підіймаючись і пролітаючи над кам'яною Гессою, такою ж стародавньою, як їхня планета-держава Туве: місцеві мешканці так вимовляють це слово, що чужинці часто ним просто давяться. Половину вузьких будинків поховало під снігом. Майже всі вони спорожніли. Усі, хто мав хоч якийсь статус у суспільстві, пішли сьогодні до храму.

— Бачила щось цікаве? — запитав у мамі тато, а тим часом відлетів від особливо високого анемометра, що висунувся далеко в небо. Апарат обертався колами.

З татового тону Акос зрозумів, що той питає маму про її видіння. На кожній планеті галактики було троє оракулів: один лише готувався ним стати; один чинний, як мама; а третій уже втратив це звання. Акос не дуже розумів, що це все означає, крім того, що Енергія шепотіла майбутнє мамі на вушко, і половина людей, яких вони зустрічали, просто благоговіла перед нею.

— Якось, можливо, помітила твою сестру, — почала мама. — Але не певна, що вона захоче слухати про моє видіння.

— Вона просто вважає, що майбутнє потрібно поважати, визнаючи його вплив.

Мама по черзі глянула на Акоса, Айджу й Сизі.

— Ну, напевне, цього варто очікувати, коли стаєш частиною військової родини, — згодом таки промовила вона. — Ви бажаєте, щоб усе регулювалося, навіть подароване мені Енергією яснovidіння.

— Якщо ти помітила, саме я знехтував очікування своєї родини і замість військової кар'єри обрав фермерство, — нагадав батько. — І моя сестра не намагається тебе образити, а просто дратується, от і все.

— Хмм, — мама однозначно не вірила, що це все.

Сизі почала мугикати мелодію, яку Акос чув раніше, але не міг згадати де. Його сестра визирала у вікно, не звертаючи уваги на суперечки. А вже за мить батьки втихомирилися, і те мугикання залишилося єдиним звуком у кабіні. Тато часто казав, що Сизі має такий дар — усіх заспокоює.

Храм освітлював усе навколо. Над входом у формі арки висіли нанизані ліхтарі завбільшки з Акосів кулак. Усюди були літуни. Їхні фіюзеляжі обмотали стрічками з різнокольорними вогниками. Літальні пристрої купками паркувалися на схилі, а решта роїлася навколо бані храму в пошуках місця для посадки. Мама знала всі таємні місця навколо споруди, тож указала татові на затінений куточок біля

трапезної і бігом повела всіх до бокових храмових дверей, які довелося відчиняти обіруч.

Рушили темним кам'яним коридором, підлога якого була вистелена геть зношеними килимами, повз обставлений свічками низенький меморіал на честь тувеситів, які загинули під час вторнення шотетів. Це було ще до народження Акоса.

Проходячи повз меморіал, Акос пригальмував, щоб поглянути на миготливе сяйво свічок. Айджа ззаду схопив хлопця за плечі — той аж підскочив з переляку. Він зашарівся одразу ж, як усвідомив, хто це зробив, а Айджа, сміючись, тицьнув йому пальцем у щоку.

— Я навіть у темряві можу сказати, наскільки ти червоний!

— Замовкни! — огризнувся Акос.

— Айджо, — присварила мама. — Не дражнись.

Вона постійно це повторювала. Акосу здавалося, що він постійно червоніє з тієї чи іншої причини.

— Я ж просто *пожартував*...

Вони пробралися до центру будівлі, де біля входу до Зали пророцтв зібрався натовп. Усі знімали вуличне взуття, верхній одяг, поправляли зіпсовані каптурами зачіски й гріли замерзлі пальці, дихаючи на них. Кересети поскладали всі свої пальта, окуляри, рукавиці, чоботи й маски для обличчя в темному алькові під вікном, на якому витравили тувеситський символ Енергії. Якраз коли родина в повному складі рушила до Зали пророцтв, Акос почув знайомий голос.

— Айджо!

Коридором летіла найкраща подруга Айджі — Орі Редналіс. Вона була довготелеса й незграбна на вигляд і мала скуйовджене волосся. Акос ніколи раніше не бачив її в сукні, але сьогодні дівчина вдягнула це вбрання. Сукню пошили з важкої багряно-червоної тканини, і застібати її потрібно було на плечі, на кшталт офіційного військового кітеля.

Від холоду в Орі почервоніли кісточки пальців. Вона з прискоком зупинилася перед Айджею.

— А ось і ти. Мені довелося слухати, як аж дві мої тітки просторікують про Асамблею, тож от-от вибухну.

Акос уже чув одну з тирад тітки Орі. Про Асамблею — керівний орган галактики, про те, як там цінують Туве лише за видобуток льодяних квітів, а також применшують напади шотетів, називаючи їх «громадянськими суперечками». Вона мала рацію, але Акос завжди незручно почувався під час отаких дорослих тирад. Він ніколи не знав, що сказати.

Орі провадила:

— Привіт, Аусо, Сіфо, Сизі, Акосе. Щасливого Цвітіння. Ну ж бо, Айджо, ходімо.

Вона проговорила все на одному подиху.

Айджа глянув на тата, який махнув рукою.

— Ідіть уже. Побачимося пізніше.

— І якщо я впіймаю тебе з трубкою в роті, як минулого року, — сказала мама, — то ми змусимо тебе з'їсти її вміст.

Айджа вигнув брови. Він ніколи не соромився, ніколи не червонів. Навіть тоді, коли діти в школі дражнили його за голос, вищий, ніж у більшості хлопців, чи за родинні статки — а це дійсно не додавало популярності в Гессі. А ще він ніколи не огризався. Натомість був обдарований можливістю приховати свої емоції десь далеко у свідомості й лише потім повернути їх на поверхню.

Брат схопив Акоса за руку, потягнувши слідом за Орі. Сизі, як завжди, залишилася з батьками. Айджа і Акос наздоганяли Орі аж до Зали пророцтв.

Раптом Орі аж охнула, а коли Акос зазирнув у залу, то майже повторив це. Хтось усюди нанизав сотні ліхтариків — кожен обсипаний мовчазними квітами для червоного сяйва — від верхівки бані до зовнішніх стін зали, тож над головами в людей висіло полотно світла. Навіть Айджині зуби сяяли червоним, коли той шкірився до Акоса.

По центру зазвичай порожньої кімнати розташували льодовий пласт заввишки як доросла людина. Усередині його росли десятки бутонів мовчазних квітів, які от-от мали розпуститися.

Навколо льоду з квітами виклали ще ліхтарики з палайкамінням, але вони були не більші за Акосів великий палець. Ці сяяли білим, напевне, щоб підкреслити справжній колір мовчазних квітів, набагато червоніший за будь-який ліхтар. Дехто сказав, що навіть за кров червоніший.

Навколо тинялося надзвичайно багато люду, всі одягнені у свій найошатніший одяг: просторі сукні, що прикривали все, крім рук і голови, закріплені вигадливими різноколірними скляними гудзиками; жилети до колін, обшиті піддатливим хутром ельтів, і двічі обмотані навколо шиї шарфи. Присутні обирали одяг темних і насичених кольорів, будь-що, щоб воно контрастувало з сіро-білими пальтами. Акосів жакет був зеленим, але раніше належав Айджі, тож річ була трохи завелика в плечах, а Айджа обрав одяг коричневого кольору.

Орі відразу пішла до їжі. Там з кислою міною стояла її тітка, пропонуючи присутнім тарілки з різними стравами, але вона й не глянула на Орі. Акос вирішив, що Орі не дуже любила своїх тітку з дядьком, і, напевне, тому майже постійно живе з родиною Кересетів; але хлопчик також не знав, що трапилося з її батьками.

Айджа запхав собі в рот булочку, майже давячись крихтами.

— Обережно, — мовив до нього Акос. — Померти від хліба — не дуже гідний кінець.

— Ну, принаймні я помру від того, що люблю, — продовжуючи жувати, відповів Айджа.

Акос розсміявся.

Орі нахилила Айджу ближче до себе.

— Не дивись туди, але ліворуч уже почали витріщатися.

— І що? — розсипаючи крихти, спитав Айджа.

Акос відчув, як шиєю повзе багрянець. Він обережно зиркнув за ліве плече Айджі. Там стояла групка дорослих. Вони були мовчазні й не зводили очей з трійці дітлахів.

— Акосе, вже час до цього звикнути, — звернувся до нього Айджа. — Так воно весь час.

— Та це їм уже час звикнути до нас, — мовив Акос. — Ми все життя в цьому місті і завжди були наділені долями, тож на що тут витріщатись?

«Усі мають майбутнє, але не всі мають долю», — так полюбляла говорити мама. Лише частини деяких «обраних» родин надіялися долями, і в момент народження обранців це засвідчував кожен оракул на всіх планетах. Водночас мама розповідала, що коли приходили ці видіння, то були настільки сильні, що могли розбудити навіть під час найміцнішого сну.

Айджа, Сизі й Акос — усі були наділені долями. Однак вони не знали, якими саме, навіть попри те, що їхня мама була однією з тих, хто це «бачив». Вона завжди казала, що не має їм розповідати — світ зробить це за неї.

Долі мали визначати розвиток планет. Якщо Акос забавато про це думав, то його починало млоїти.

Орі знизала плечима.

— Моя тітка каже, що знедавна члени Асамблеї не особливо задоволені новинами від оракулів, тому, може, саме це не дає всім спокою.

— Незадоволені? — перепитав Акос. — Чому?

Айджа проігнорував їх обох.

— Гайда, знайдемо хороше місце.

Орі зраділа.

— Так, нумо. Не хочу витріщатися на чийсь зади, як минулого року.

— Гадаю, цього року ти вже вища за той рівень, — вирішив Айджа. — Тепер ти бачитимеш принаймні середину спини.